

Scénář Bohuslav Vrána

Rok 1939, začátek druhé světové války. Bohuslav Vrána chodí do 3. třídy a školu obsazují Hitlerjugend. Čeští žáci museli chodit do školy na směny. Strach byl všudypřítomný. Lidé se snaží alespoň poslouchat rádio Londýn, za což hrozí trest smrti. Po místech, kde je možné Londýn naladit, se doslova slídí.

19:35 - 20:04 „*Ten Němec to slyšel, no a tátu udal. Tak ho odvezlo gestapo do Jičína, tam byl skoro tejdén, tam ho vyslychali a říkal, že by to teda nikomu nepřeje. A furt chtěli vědět, protože mi tam v Těch Popelkách neměli elektriku žádnou, a furt chtěli vědět, kde to poslouchal. S táta říkal 'No, ve vlaku jsem to slyšel'.*“

Takhle si vzpomíná pan Bohuslav Vrána na zatčení svého otce, Josefa Vrány, gestapem, krátce po atentátu na Heydricha. Josef Vrána své přátele, u kterých rozhlas poslouchal, ani přes mučení neudal. Naštěstí se mu díky konexím svého zaměstnavatele podařilo po týdnu ve zbědovaném stavu vyváznout. Další válečná léta ubíhala u Vránových v rámci možností klidně.

Další drama zažila rodina až na samém konci války, konkrétně 10. května 1945.

3:43 - 4:48 „*Po válce se stalo, že 10. května tady byla armáda ruská na náměstí. Tady bylo slávy, všeho! A tahleta ulice, co jde k Popelkám, ta byla plná povozů německých uprchlíků, s koňma. A my, když jsme šli domů s tátou už domů po té slávě, tak jsme byli asi uprostřed ulice a najednou se ozvala střelba. Táta se votočil a viděl, že tam někdo střílí, tak jsme skočili, tady bydlel nějaký pan Večerník, byl to advokát, a tam byly takový dveře jako utopený dovnitř do baráku. Tak jsme tam skočili a byly odemčený, tak jsme se tam schovali. No, a když ten rachot všechen přešel, tak jsme vylezli ven. Nikomu to nepřeju, to bylo mrtvol.*“

Toho dne se do nebezpečí dostali hned dvakrát. Kvůli tomu, že bydleli na samotě, si je vyhlédli uprchlí ozbrojení vojáci Wehrmachtu a uprostřed noci se pokoušeli vyrazit dveře a zmocnit se proviantu v podobě jídla a civilního šatstva. Nebýt nově vyměněných dveří, bylo by se jim to podařilo. Neúspěchem tohoto dobývání skončila válka pro Vránovi definitivně.

Po válce šel pan Vrána do učení a stal se strojním zámečnickem. A v roce 1952 se oženil, ale už tři týdny po svatbě zase na mladé novomanželé dopadla další rána tentokrát spojená s násilnou kolektivizací.

33:37 - 34:56 „Ještě mám takovou smutnou příhodu z roku 52', kdy jsem se ženil. Můj táta, vlastně můj pantáta, otec manželky, byl rolník taky. A když zakládali družstvo, tak ho přesvědčili, aby vzal předsednictví. A to neměl dělat. My jsem spolu dělávali, krmetí a tak a říkal: 'Tohle není pro mě, lepší zvolit smrt než tohleto.' Přede mnou tohle říkal. Tak jsem to říkal ženě a říkám: 'Tohleto nedopadne dobře.' A jak pak vyháněli kulaky z těch vesnic, tak on jako předseda měl podepsat papíry o vystěhování z obce těch lidí nebo kamarádů, se kterejma tam celej život žil. No, a já jsem šel v Semilech z práce a proti mně jel manželky bratranec na motorce a říká: 'Víš, co se stalo? Pantáta si vzal život.'“

Hned po pohřbu narukoval Bohuslav Vrána na vojnu, kde zažíval ponížení. Když se vrátil v roce 1954 domů, nastoupil ke strojům, svoji práci měl celý život rád. Po roce 1989 soukromě hospodařil se svým švagrem. Dnes, ve svých dvaadevadesáti letech, řídí auto, stará se o svou nemocnou ženu a celou domácnost včetně vaření. Optimistický pohled na svět spolu se skromností a pracovitostí pana Vrány by mohly být inspirací pro mnoho lidí, a co pro vás?